

1 Obecné vymezení

Podstatnou složkou výpovědi České školní inspekce o kvalitě vzdělávání v konkrétní škole i o kvalitě vzdělávací soustavy jako celku je hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných rámcových vzdělávacích programů (dále i „RVP“). Předmětem zájmu pak není pouze vzdělávání v profilových či neprofilových vyučovacích předmětech, ale v pravidelných cyklech se Česká školní inspekce zaměřuje také na sledování rozvoje vybraných gramotností.

1.1

Cíl šetření

Cílem tematického šetření, jehož výsledky představuje tato zpráva, bylo s využitím nástrojů nově vyvinutých v rámci projektu Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v České republice (NIQES) posoudit podmínky, rozvoj a dosaženou úroveň vybraných aspektů jazykové gramotnosti v cizích jazycích (dále i „jazyková gramotnost“) na 1. a 2. stupni základních škol (dále i „ZŠ“), resp. na nižším stupni víceletých gymnázií (dále i „VG“), a na středních školách s maturitními obory (dále i „SŠ“), identifikovat silné a slabé stránky rozvoje uvedené gramotnosti z celkového pohledu, a položit tak základ pro porovnání rozvoje gramotnosti v dalším cyklu. Souvisejícím cílem tematického šetření byla také formulace doporučení pro další podporu škol při rozvíjení jazykové gramotnosti žáků.

1.2

Vzorek škol

Rozvoj jazykové gramotnosti byl hodnocen na vzorku vybraných základních a středních škol. Vzorek pro zjišťování dosažené úrovně jazykové gramotnosti žáků 5. ročníku základní školy (dále již jen „5. ročník ZŠ“) obsahoval 1 009 škol, vzorek pro zjišťování dosažené úrovně jazykové gramotnosti žáků 9. ročníku základní školy a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále již jen „9. ročník ZŠ“) obsahoval 1 446 škol, vzorek pro zjišťování dosažené úrovně jazykové gramotnosti žáků 3. ročníku středních škol (dále již jen „3. ročník SŠ“) obsahoval 238 škol. Zjišťování výsledků proběhlo v termínu od 9. do 23. listopadu 2016, doplněno bylo dotazníkem, který žáci vyplňovali po dokončení testu, a v případě 9. ročníku ZŠ a 3. ročníku SŠ také dotazníkem pro učitele, jehož cílem bylo zajistit vstupní informace pro hodnocení podmínek a průběhu rozvoje jazykové gramotnosti. Zjišťování dosažené úrovně jazykové gramotnosti doplnila tematická inspekční činnost realizovaná od 3. října 2016 do 31. května 2017 a zaměřená na rozvoj jazykové gramotnosti na celkem 99 základních školách a víceletých gymnáziích, z nichž 88 bylo součástí vzorku pro zjišťování úrovně gramotnosti. Počty zapojených škol, žáků a učitelů jsou uvedeny v tabulce č. 1.

